

Не шукаю гаманлівай славы
І вчуся сціласці ў кабет.
Для міне з лугу
надрэчных травы
Лепшы ў свеце вынеслі букет.

У грудзях прачнулася натхненне.
І дыханне заняло.
«Люблію!»
І душа, як чуйнае карэнне,
Зноў адчула родную зямлю...

Такія шчырыя, пранікнёныя
радкі можа напісаць толькі той,
хто добра ведае душу гэтых людзей,
хто востра адувае іх пе-
ражыванні і памкненні, хто жыве
не заўсёды побач, але сэрцам
разам з імі. Таму, мабыць, Яў-
генія Янішчыц так часта навед-
валася да сваіх землякоў, пры-
ядзідзала ў свае родныя вёскі
Рудка, Веляніца. Паречча, што
на Піншчыне. Каб дакрануцца да
вытокаў, удыхнуць паветра ка-
значнага Палесся, каб у катары
раз палюбазвашаца цудоўнымі
краявідамі Ясельды і разам з
землякамі папрацаваць у полі...
І зноў пісаць.

Яшчэ расці маёй трывозе
І не любіць — на паўкрыла.
Убачу маму на дароже
У шуме жытнія святла.

І покуль дыхае планета,
Не вынішчаеща датла
Душа народа і паэта
У шуме жытнія святла.

У гэтыя святочныя і сумныя
дні, калі споўнілася 50 гадоў з
дня нараджэння Яўгенія Янішчыц
і 10 гадоў з дня яе трагічнага ги-
худу, дух і душа яе адуваюцца
вельмі авбострана. Як і заўсёды,
Жэнія збірае вакол сябе сяброў,
калег, тых, хто блізкі ёй па
ўспрыманні Чалавека, Сонца,
Неба, Травы, хто разумее і сэр-
цам адувае яе Паэзію. І сёня
Паэтэса сагравае сваімі радка-
мі і землякоў, і прыкінікаў яе
Таленту.

Павярталася да роду,
Кветам сцелецца шаша.
...Як на згоду — келіх мёду
Як на шчасцейка — пяршак

З дарагое маладосці
З нёмаўлінага крыла,
А ці ўсе паселі госci
Ля гасціннага стала?

Нездарма, мабыць, мерапры-
емствы, прысвечаныя памяці Яў-
геніі Янішчыц, началіся прэзэн-
тациі яе кнігі «Прысутнасць»,
выдадзенай сафійскім выдавец-
твам «Панарама» пры садзеяні-
чанні Пасольства Рэспублікі Бе-
ларусь у Балгары. Наладзілі яе
Саюз пісьменнікаў Беларусі і Та-
варыства дружбы з замежнымі
краінамі.

А пóтым была далёкая даро-
га на радзіму Паэтэса, куды яна
з уласцівай толькі ёй шчодрас-
цю заўсёды запрашала шматлі-
кіх сваіх сяброў. Было марозна і
холадна, але ярка свяціла соней-
ка, быццам наступаеў усіму ха-
цела дапамагчы землякам Жэні-
я абарграэці гасцей. І сапраўды, бы-
ло хораша, прыгожа і ўтульна,
быццам Дома. На зямлі Яўгеніі
Янішчыц падрыхтаваліся дастой-

«Пачынаеца ўсё з любві, а інакш і жыць немагчыма»

Жэнія Янішчыц... Паэтычны дар і цяжкая жыццёвая
дарога. Высокі ўзлёт і глыбокая асабістая драма... Лістапад даў Беларусь Талент. Лістапад і забраў яго. Роўна
сорак гадоў пражыла Яўгенія Янішчыц. Чаму пражыла?
Яна і зараз жыве. У сваіх вершах, ва ўспамінах
сяброў, у шчодрасці і шчырасці землякоў, ад якіх яна
узвабрала ў сябе Народнасць і Чалавечнасць, у якіх ува-
собілася для яе Прыгажосць Радзімы. На Палессі са-
праўды асаблівія і прырода, і людзі.

на адзінчыць юбілей знакамітай
землячкі. З гэтай нагоды на Пін-
шчыну прыехалі маці Марыя Андрэ-
еўна і сын Жэні Андрэйка, якія
апошняй дзесяц' гадоў жывуць у
Мінску разам, а таксама бляхій-
шая сяброўка Яўгеніі народная
артыстка Беларусі Марыя Заха-
рэвіч, першы сакратар Саюза
пісьменнікаў Рэспублікі Вольга
Іпатава, пісьменнікі Анатоль Вяр-
цінскі, Ніна Загорская, Леанід
Дранько-Майсюк, Валянціна
Коўтун, Віктар Жук, Лідзія Савік,
Людміла Урублеўская, Мікола
Пракаповіч. Сотні пінчан прыйшли
ў гарадскую канцэртную залу,
каб у дзень нарадзінаў Паэтэса-
землячкі быць разам з ёю, каб
слушачкі і гаварыцы пра Вечнае.
Здавалася, птушкай, палескай
ластайкай прыляцела сюды Жэні-
на душа, поўная светла, музы-
кі, дабрыні, любі... болю, і не
адпушкала ад сябе ўзрэльнікай
свята на ўсім яго працягу. «Ка-
торы дзень настроі гублю і зноў
па-новаму люблю. Бягу, гукаю,
выгляджаю, шукаю, думаю, не
сплю... Насу ў свае святое ран-
не любоў і гнеў на паўкрыла...»

— Яўгенія ніколі не парывала
сувязі з роднай зямлёй, — пад-
краслівала Вольга Іпатава. — Яна
заўсёды вярталася думкамі і паз-
тычнымі радкамі ў палескі край,
перажываючы, асэнсоўваючы ня-
лёгкі, а часам і трагічны лёс род-
ных, аднавяскоўцаў, лёсы прос-

тых і разам з тым вялікіх сваёй
працягітасцю, духоўным багац-
цем людзей.

Прыедзь у край мой цікі,
Тут продкаў галасы,
Тут белыя булсліх
І мудрыя лясы.

— Тут, на Піншчыне, у хаце,
дзе нарадзілася Жэні, асабліва
адчуваеш, што душу і сэрца, паз-
вісіе перапаўні і абліжвае пач-
чушкі і багацце, якія чэрпала яна
на сваім родным Палесся, — пра-
нікнёна гаварыла Ніна Загорская.

«Пачынаеца ўсё з любві, на-
ват простая ява» — пісала Яні-
шчыц. Шчырая народная любоў
да Вялікай Паэтэсы лунала на яе
радзіме. Імя Яўгеніі Янішчыц на-
пярэдадні юбілею прысвоена ра-
ённай бібліятэцы. «Інтэлігенты ад
землі», як называла ях Жэні,
ушаноўваючыя памяць аб ёй,
шчодра дэманстравалі шырыню
сваіх чалавечых пачуццяў. Яны
частавалі гасці «шаткаванай
капустай», бульбай Янішчыц (ка-
лісці некалькі клубнікі гэлага га-
тунку яна прывезла маці на раз-
вод з Амерыкі, дзе ўзрэльнічала
у рабоце Генеральнай Асамбліі
ААН), усімі тымі вісковыми стравамі
палешшку, якія частавала сваіх сяброў і Жэні.

— Жэні — наша. Мы гана-
рыймо ёю, — прызнавалася на
адкрыцці грамадскага музея
Мікалаеўна Дудко. — Мы гаворым пра адр-
аджэнне культуры, духоўнасці.
Мне здаецца, дзякуючы такім

СВЕТАГЛЯД

Паэтэсы ў Парэцкай школе на-
стайніца Антаніна Сідарук. — Як
мы радаваліся, калі ёй прысу-
джалі Дзяржаўную прэмію БССР
імя Я. Купалы і прэмію Ленінска-
га камсамола Беларусі. Як чакалі
з ёю сустракі Нікога яна не аблі-
мінала, усіх прывячала. Яўгенія
Янішчыц і сёня з намі. Яе пры-
сутнасць адчуваеца ва ўсім.
Шчырасць, адкрытысць, любоў,
давер і прызнанне — вось тыя
якасці, якімі яна палоніць насты-
сэрцы.

З асаблівым натхненнем пра-
цавала Антаніна Паўлаўна над
стварэннем музея, дзе вяль-
чытаваючы экспанаты, якія расказываю-
ць пра жыццё і творчасць Яўгеніі Янішчыц. Менавіта
у многім дзякуючы ёй, а таксама
настойлівасці і гаспадарскай
хватцы дырэктара Парэцкай школы
Рыгора Рыжко і з'явіўся сён-
ня гэты цэплы куточак пазэй.

Тэматычны вечар «Ластаўка
Палесся», цудоўна падрыхтава-
ны старшыней Мерчыцкага сель-
савета Ганнай Піскун, адбыўся ў
Веляніцы. Ён завяршаў на Пін-
шчыне ўрачыстасць, прысвячану
50-гаддзю з дня нараджэння
Яўгеніі Янішчыц. Гэта было
сапрэднае свята Паэзіі, свята
Душы, свята Дабра, свята Еднасці
людзей, якіх аб'ядноўвае адзін
Дом — Беларусь.

— Сёня мы сустрэліся з зем-
лякамі вядомай Паэтэсы Яўгеніі
Янішчыц і зразумелі, адчуле, ад-
куль яна брала сілы і вобразы
для сваіх мошчні і тонкай твор-
часці, адкуль такая прыгажосць
і маральна чысціць пазэй. Яў-
генія Янішчыц — адна з самых
цудоўных. Жэні Янішчыц, як і са-
ма яе творчасць, заўсёды аблі-
ноўвалі людзей. Таму яна магла
б наладзіць на палескай зямлі штогадовыя
творчыя фэсты з удзелам літа-
ратараў, музыкантаў, спевакоў,
артысткаў тэатра і кіно. Першы

такі сумесны волыт мясцовых

уладу, пісьменнікаў і Саюза

жанчын Беларусі атрымала

цудоўным. Жэні Янішчыц, як і са-

мае творчасць, заўсёды аблі-

ноўвалі людзей. Таму яна магла

б патраніраваць і свята бела-

рускай творчай інтэлігенцыі пад

умоўнай назвай «Пачынаеца

із любві». Ёніц спадзяванні,

што так яно і будзе.

Уладзімір АНДРЫЕВІЧ.

Мінск — Пінск — Рудна —
Парэчча — Веляніца — Мінск.